

Historian ja yhteiskuntaopin opetuksen kenttä on laaja

KATI HYNÖNEN

Liittomme nähdään perus- ja lukiokoulutuksen aineenopettajien etujärjestönä, mikä pitääkin paikkansa. Olemme kuitenkin puolustamassa ja edistämässä paitsi aineenopettajien myös oppiaineidemme eli historian ja yhteiskuntaopin etua ja asemaa sekä opetusta laajemminkin, mistä näkökulmasta työkenttämme on huomattavasti laajempi.

Perusopetuksen osana alakouluissa on perinteisesti opiskeltu historiaa ja vuoden 2014 uudistuksen osana myös yhteiskuntaoppi tuli osaksi alakoulun oppiaineita. Silloin kannoimme huolta alakoulun opettajien riittävästä kouluttamisesta ja toivoimme että yhteiskuntaoppia ja historiaa opettaisi mahdollisimman usein muodollisesti pätevä aineenopettaja myös alakoulussa.

Lasten perusopetuksen lisäksi Suomessa järjestetään perusopetusta myös aikuisille. Tämän opetuksen kohderyhminä ovat esimerkiksi perusopetuksen loppuvaiheessa Suomeen tulleet nuoret, jotka eivät ole ehtineet saada perusopetuksen päättötodistusta valmiiksi sen kalenterivuoden aikana, jolloin he täyttävät 17 vuotta ja 17–25-vuotiaat maahanmuuttajataustaiset nuoret, jotka tarvitsevat perusopetuksen päättötodistusta ja opiskeluvalmiuksia jatkaakseen opintoja toisella asteella. Aikuisten perusopetus koostuu kolmesta vaiheesta: lukutaitovaihe, alkuvaihe ja päättövaihe. Historian ja yhteiskuntaopin sisällöt kuuluvat kahdessa ensimmäisessä vaiheessa oppiaineeseen nimeltä ”yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus”. Päättövaiheessa oppiaineina ovat selkeästi yhteiskuntaoppi ja historia (yhteiskuntaoppia on kaksi ja historiaa yksi kurssi).

Lukion lisäksi myös ammattioppilaitoksissa opetetaan yhteiskuntaoppia nimikkeellä yhteiskunta- ja työelämäosaaminen. Nämä opinnot ovat osa ns. yto-aineita eli yhteisen tutkinnon osia. Yto-aineisiin kuuluvia kursseja ovat yhteiskunnassa ja kansalaisyhteisössä toimiminen, työelämässä toimiminen sekä yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta. Yhteiskuntaopin

"Ammatilliset opiskelijat tarvitsevat laajempaa yhteiskunnallisten tietojen ja taitojen hallintaa."

näkökulmasta sisällöt tuntuvat varsin suppeilta, eikä historiaa opeteta lainkaan. Tällä hetkellä meillä on mahdollisuus yrittää vaikuttaa näihin sisältöihin. Opetushallitus on nimittäin päättänyt päivittää ammatillisten perustutkintojen yhteisten tutkinnon osia. Päivittämisen tarkoituksena on varmistaa näiden vastaavuus työelämän ja yhteiskunnan osaamistarpeisiin. Nähdäkseni myös ammatilliset opiskelijat tarvitsevat nykyistä laajempaa yhteiskunnallisten tietojen ja taitojen hallintaa.

Kaikilla edellä mainituilla koulutusasteilla (unohtamatta tietenkään yläkoulua ja lukiota) tarvitaan kattavia sisältöjä, historian ja yhteiskuntaopin tietojen ja taitojen opetusta. Opetusta, jota antavat jatkossakin ammattitaitoiset ja kelpoiset historian ja yhteiskuntaopin opettajat.

Toivotan hyvää alkanutta lukuvuotta kaikille historian ja yhteiskuntaopin opettajille! ■

Kirjoittaja on HYOL ry:n puheenjohtaja.